

**ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI
W ŁODZI**

Łódź, 2 września 2022 r.

ZK-I.431.3.2022

**Pan
Piotr Irla
Burmistrz Miasta
Rawa Mazowiecka**

**Wystąpienie pokontrolne
do przeprowadzonej kontroli okresowej w zakresie wykonywania uprawnień
przez Straż Miejską w Rawie Mazowieckiej**

Działając na podstawie art. 9 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. *o strażach gminnych* (Dz. U. z 2021 r., poz. 1763 z późn. zm.) oraz rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 21 grudnia 2009 r. *w sprawie trybu sprawowania nadzoru nad działalnością straży gminnych (miejskich)* (Dz. U. z 2009 r. Nr 220, poz. 1733 z późn. zm.), realizując założenia planu kontroli zatwierdzonego przez Wojewodę Łódzkiego, zespół kontrolny złożony z funkcjonariuszy Komendy Wojewódzkiej Policji w Łodzi w składzie

1. nadkom. Artur Kawucha – Kierownik z Wydziału Prewencji,
2. sap. Marcin Ślusarski – asystent z Wydziału Prewencji,
3. sierż. szt. Daria Gronowska – specjalista z Wydziału Prewencji,
4. Tadeusz Jędrasik – specjalista z Wydziału Prewencji,

legitymując się upoważnieniem Wojewody Łódzkiego z dnia 14 czerwca 2022 r., przeprowadził w dniu 23 czerwca 2022 r. kontrolę okresową Straży Miejskiej w Rawie Mazowieckiej z siedzibą przy Placu Marszałka Józefa Piłsudskiego 5, 96 – 200 Rawa Mazowiecka.

Kontrolę okresową działalności Straży Miejskiej w Rawie Mazowieckiej przeprowadzono obejmując okres działania jednostki od 1 stycznia do 30 czerwca 2022 r.

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁODZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40 Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP:

/lodzuw/SkrytkaESP

<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.

Zbadaniu i ocenie podlegały następujące zagadnienia:

1. Ewidencje, o których mowa w art. 9a ust 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych.
2. Użycie środków przymusu bezpośredniego.
3. Wykonywania uprawnień, o których mowa w art. 12 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych:
 - prowadzenia czynności wyjaśniających w sprawach o wykroczenia;
 - ujęcie osób stwarzających w sposób oczywisty bezpośrednie zagrożenie dla życia i zdrowia, a także mienia i niezwłocznego doprowadzania do najbliższej jednostki Policji;
 - legitymowanie osób w uzasadnionych przypadkach w celu ustalenia ich tożsamości;
 - usuwanie pojazdów i ich unieruchamiania przez blokowanie kół;
 - dokonywania kontroli osobistej, przeglądania zawartości podręcznych bagaży osoby;
 - dokonywania sprawdzenia prewencyjnego osób doprowadzanych, o których mowa w art. 11 ust. 1 pkt. 7 ustawy o strażach gminnych;
 - ządania niezbędnej pomocy od instytucji państwowych i samorządowych;
 - wydawania osobom poleceń określonego zachowania w granicach niezbędnych do wykonywania innych czynności zawartych w art. 12 pkt. 1-6 ustawy o strażach gminnych;
 - zwracania się w nagłych przypadkach, o pomoc do jednostek gospodarczych, prowadzących działalność w zakresie użyteczności publicznej oraz organizacji społecznych, jak również do innych osób.

Ustalenia kontroli:

1. Prowadzenie ewidencji wymaganych na podstawie art. 9a ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych.

Straż Miejska w Rawie Mazowieckiej prowadzi, wymagane na podstawie art. 9a ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych (Dz. U. z 2021 r., poz. 1763) ewidencje. Sposób ich prowadzenia jest zgodny z rozporządzeniem Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 12 listopada 2009 roku w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia przez straże gminne (miejskie) ewidencji etatów, wyposażenia oraz wyników

działań straży (Dz. U. z 2017 r. poz. 1502). W Straży Miejskiej zatrudnionych jest 8 pracowników (w tym komendant).

W okresie kontroli Straż podjęła 476 interwencji, z których 50 zakończyło się postępowaniem mandatowym, zarejestrowała 45 spraw o wykroczenia, w których wdrożono czynności wyjaśniające. W 13 sprawach zastosowano środek oddziaływania wychowawczego w postaci pouczenia, w 14 skierowano wnioski o ukaranie do sądu, 3 sprawy pozostają w toku.

Postępowanie mandatowe wdrożono w 9 sprawach, gdzie w 6 złożono wnioski o odstąpienie z uwagi na niewykrycie sprawcy wykroczenia.

2. Użycie środków przymusu bezpośredniego.

W oparciu o przedstawioną dokumentację ustalono, że Straż Miejska w Rawie Mazowieckiej w kontrolowanym okresie nie stosowała środków przymusu bezpośredniego znajdującego się na wyposażeniu.

3. Wykonywanie uprawnień, o których mowa w art. 12 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych.

W czasie kontroli ustalono, że Strażnicy Miejscy w Rawie Mazowieckiej posiadają upoważnienia do wykonywania kontroli ruchu drogowego oraz upoważnienia do nakładania grzywien w drodze mandatu karnego.

Przedmiotem kontroli działalności Straży Miejskiej w Rawie Mazowieckiej, które obejmowało okres od 1 stycznia 2022 roku do 30 czerwca 2022 roku był sposób postępowania strażników w przypadku ujawnienia czynu zabronionego, mogącego wyczerpywać znamiona wykroczenia, aktywność oskarżyciela publicznego, zgodność prowadzonych czynności wyjaśniających w sprawach o wykroczenia z przepisami ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia – dalej k.p.w. (Dz. U. z 2021 r., poz. 457 z późn. zm.), w tym także w sprawach zakończonych w postępowaniu mandatowym. W okresie kontroli Straż Miejska w Rawie Mazowieckiej nie stosowała żadnych środków odwoławczych od postanowień sądu.

Zgodnie z informacją przekazaną przez Komendanta Straży Miejskiej w Rawie Mazowieckiej, dyslokacja patroli planowana była w zależności od bieżących potrzeb, uwzględniając pod uwagę interwencje od mieszkańców i instytucji, zaistniałych zdarzeń, funkcjonowania targowisk, infrastruktury miasta, współdziałania z Policją i wykonywania

LÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁODZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40 Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/SkrytkaESP
<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.

innych zadań w zakresie porządku publicznego. Ponadto patrole rawskiej Straży Miejskiej podejmują szereg interwencji w zakresie porządku i bezpieczeństwa publicznego, obecność patroli strażników w przestrzeni miejskiej wpływa na zmniejszenie skali przypadków związanych z zakłócaniem spokoju mieszkańców (park miejski, OSIR).

W ramach programu „Bezpieczna droga do szkoły”, który ma na celu wzrost poczucia bezpieczeństwa uczniów szkół, patrolowane są również rejonny placówek oświatowych, zlokalizowanych obok dróg o wysokim natężeniu ruchu pojazdów. Realizowane są one na skutek zgłaszanych postulatów dyrektorów szkół oraz rodziców uczniów.

W okresie zimowym funkcjonariusze Straży Miejskiej prowadzili kontrole obowiązku odśnieżania chodników nałożonego na właścicieli nieruchomości, wynikającego z przepisów prawa, co w znacznej mierze zdyscyplinowało właścicieli i zarządców posesji do przestrzegania ww. obowiązku.

Straż Miejska w Rawie Mazowieckiej prowadzi również działania w zakresie ograniczenia niskiej emisji. Strażnicy otrzymali upoważnienie do przeprowadzenia kontroli palenisk domowych pod kątem rodzaju używanego paliwa w świetle przepisów o ochronie środowiska. W ramach upoważnienia funkcjonariusze mogą przeprowadzić badanie lub wykonywać inne niezbędne czynności kontrolne takie jak pobranie próbek z paleniska, a także zażądać pisemnych lub ustnych informacji oraz wezwać i przesłuchiwać osoby w zakresie niezbędnym do ustalenia stanu faktycznego. Mają ponadto prawo do żądania okazania dokumentów i udostępnienia wszelkich danych mających związek z problematyką kontroli. Należy podkreślić, że głównym celem działań strażników nie jest karanie mieszkańców, lecz zapobieganie poprzez informowanie o skutkach zanieczyszczania środowiska poprzez spalanie toksycznych substancji w piecach. W takich przypadkach funkcjonariusze mogą zastosować karę grzywny, jednakże nie było to celem samym w sobie.

Inne najczęstsze wykroczenia związane były z brakiem respektowania znaków, zwłaszcza zakazów zatrzymywania, zatrzymywania i postoju w zatokach autobusowych, wjazdu, a także parkowanie na chodnikach nie pozostawiając 1.5 m przejścia dla pieszych. Prowadzone były także kontrole ruchu drogowego, zwłaszcza miejsc parkingowych dla osób niepełnosprawnych. Straż Miejska wspólnie z Komendą Powiatową Policji w Rawie Mazowieckiej w okresie objętym kontrolą, podejmowała następujące działania: spotkania poświęcone wymianie informacji o zagrożeniach w zakresie bezpieczeństwa i porządku publicznego; koordynacja działań prewencyjnych; akcje na rzecz bezpieczeństwa i porządku publicznego oraz przeciwdziałania przypadkom naruszania prawa, w tym m.in.: bezpiecznej

LÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁODZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40 Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/SkrytkaESP
<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.

drogi do szkoły i kontroli prędkości pojazdów; zabezpieczanie imprez masowych; wspólne patrole organizowane na podstawie przeprowadzonych przez Komendę Powiatowa Policji comiesięcznych analiz zdarzeń na terenie miasta, decyzją Wojewody Łódzkiego wydaną na podstawie art. 9 ust. 5a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku o strażach gminnych (Dz. U. z 2021 r., poz. 1763) strażnicy skierowani zostali do wspólnych działań z Policją.

Uwzględniając charakter i zakres wykonywanych zadań przez obydwie formacje, współpraca ta przebiegała bardzo dobrze i nie napotykała na utrudnienia mogące mieć negatywny wpływ na stan bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie miasta.

Ponadto w toku kontroli sprawdzono 5 bloczków mandatów karnych, które zostały nałożone w okresie objętym kontrolą, tj. od 1 stycznia 2022 roku do 23 czerwca 2022 r. w zakresie zgodności wdrożenia postępowania mandatowego z dyspozycją art. 96 - 98 k.p.w. oraz aktu wykonawczego wydanego z delegacji art. 95 § 6 k.p.w. (tzw. taryfikator) oraz 96 § 3 k.p.w. (określającego sposób nakładania grzywien w drodze mandatu karnego). Losowo wybrane bloczki mandatów karnych zweryfikowane zostały pod kątem właściwego wypisywania i zasadności stosowania kwalifikacji prawnej zarzucanego czynu oraz zgodności opisu z wykroczeniem. Podsumowując należy zauważyć, że funkcjonariusze Straży Miejskiej w Rawie Mazowieckiej w kontrolowanym okresie nałożyli 50 mandatów karnych, w tym 42 za czyny zagrażające bezpieczeństwu lub porządkowi w ruchu drogowym. W czterech przypadkach stwierdzono zastosowanie niewłaściwej kwalifikacji prawnej czynu, niezgodnej z jego opisem.

Powyższe uchybienia nie mają wpływu na utratę prawomocności mandatu karnego, gdyż zgodnie z art. 98 § 3 k.p.w. mandat karny kredytowany staje się prawomocny z chwilą pokwitowania jego odbioru przez ukaranego. Wszystkie te mandaty karne są w dalszym ciągu prawomocne, gdyż pokwitowane zostały przez osoby ukarane. Nie podlegają one też uchyleniu, ponieważ zostały nałożone za czyny stanowiące wykroczenia. Dodatkowo należy zauważyć, że liczba punktów wpisanych na tych mandatach jest zgodna z załącznikiem nr 1 do rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 25 kwietnia 2012 roku w sprawie postępowania z kierowcami naruszającymi przepisy ruchu drogowego (Dz. U. z 2012 r., poz. 488 z późn. zm.).

Komendant Straży Miejskiej w Rawie Mazowieckiej o ww. uchybieniach został poinformowany podczas kontroli. Komendant zobowiązany został do przypomnienia strażnikom oraz wdrożenia aktualnych przepisów oraz zasad dotyczących postępowania mandatowego. Ponadto w ramach czynności kontrolnych sprawdzono terminowość

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁÓDZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40 Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/SkrytkaESP
<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.

przekazywania kart rejestracyjnych do Komendy Powiatowej Policji w Rawie Mazowieckiej i zarejestrowania ich w ewidencji kierowców naruszających przepisy ruchu drogowego. Karty rejestracyjne zostały przekazane oraz zarejestrowane w systemie informatycznym niezwłocznie po zakończeniu ww. czynności.

Dokonując sprawdzeń w zakresie dokumentowania przebiegu służby ustalono, że wydawanie notatników służbowych ewidencjonowane jest w „Rejestrze notatników”. Oprócz tego rejestru w Straży Miejskiej w Rawie Mazowieckiej znajdują się inne dotyczące pełnienia służby, prowadzenia czynności wyjaśniających w sprawach o wykroczenia, wydawania mandatów karnych oraz przekazywania dokumentów do innych instytucji.

Wykaz rejestrów znajdujących się w Straży Miejskiej w Rawie Mazowieckiej:

- 1) Rejestr notatników służbowych SM.5520.43.2022;
- 2) Rejestr sporządzonych kart Prd 5/1 – SM.5520.4.2022;
- 3) Księga druków ścisłego zarachowania – mandaty karne;
- 4) Rejestr nałożonych mandatów karnych – SM.5520.3.2021;
- 5) Książka ewidencji zapytań do CEPiK – SM. 5520.42.2022.

W kontrolowanych dokumentach nie stwierdzono uchybień. Na uwagę zasługuje przejrzystość prowadzenia notatników oraz zadań określonych do wykonania przed rozpoczęciem patrolowania. Zastosowane w notatnikach znaczki w formie wklejki porządkują rodzaj zadań wykonywanych przez strażników. Dokumentowanie faktu legitymowania i ustalania tożsamości odbywało się zgodnie z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2019 w sprawie wykonywania niektórych czynności przez strażników gminnych /miejskich/ (Dz. U. z 2019 r., poz. 2484).

Działalność Straży Miejskiej w Rawie Mazowieckiej z zakresu realizacji zadań ochrony porządku publicznego należy ocenić **pozytywnie**. Strażnicy miejscy swoje zadania wykonują właściwie, korzystając przy tym z szeregu swoich uprawnień. Przeprowadzoną kontrolę udokumentowano w Protokole z kontroli okresowej, zgodnie z zapisami rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 21 grudnia 2009 roku w sprawie trybu sprawowania nadzoru nad działalnością straży gminnych (miejskich).

Ujawniono jednak następujące uchybienia lub obszary wymagające zmiany:

1. Nałożenie mandatu karnego niezgodnie z art. 97 § 1 pkt 1-3 ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. *Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia* (Dz. U. z 2022 r., poz. 1124) - sprawa o numerze: **SM-RSOW.5520.18.2022JD**. Strażnik miejski nie schwycił sprawcy

LÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁODZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40 Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/SkrytkaESP
<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.

wykroczenia na gorącym uczynku lub bezpośrednio po popełnieniu wykroczenia, a nałożył mandat karny w okolicznościach budzących wątpliwości, co do osoby sprawcy. Mandat uprawomocnił się z chwilą pokwitowania odbioru przez ukaranego i nie podlega uchyleniu.

2. Nałożenie pięciu mandatów karnych niezgodnie z § 4 ust. 1 pkt. 2 lit. c rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 lutego 2002 roku w sprawie nakładania grzywien w drodze mandatu karnego (Dz. U. z 2017 r., poz. 613 z późn. zm.). Mandaty stały się prawomocne z chwilą pokwitowania odbioru przez ukaranego i nie podlegają uchyleniu.

Mając na uwadze powyższe uprzejmie proszę o odniesienie się na piśmie w terminie 30 dni od otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego do opisanych w nim obszarów wymagających zmiany oraz przedstawienie informacji o działaniach podjętych w celu wyeliminowania podobnych uchybień w przyszłości.

Z poważaniem

Z up. WOJEWODY ŁÓDZKIEGO

Marcin Szmaja
**Dyrektor Wydziału Bezpieczeństwa
i Zarządzania Kryzysowego**

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁODZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40 Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/SkrytkaESP
<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.